

ОБЩИНА ВЪЛЧИ ДОЛ

тел. +359 5131/2315; Факс +359 5131/3450
п.к. 9280, гр. Вълчи дол, пл. "Христо Ботев" №1; e-mail: oba@valchidol.bg

Изх. №. РД 08-01-295/20.03.2026

ДО
ОБЩНСКИ СЪВЕТ
ВЪЛЧИ ДОЛ

Общински съвет Вълчи дол
Вх.№. 6602-23/28-461/2005.2026

ДОКЛАДНА ЗАПИСКА
от
Калоян Цветков
Кмет на Община Вълчи дол

Относно: Актуализиране на План за действие на Община Вълчи дол в изпълнение на областната стратегия за интегриране на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация (2021-2030г.) за периода 2026-2030 г.

УВАЖАЕМИ ОБЩНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

Представям на Вашето внимание Актуализиран план за действие на Община Вълчи дол в изпълнение на областната стратегия за интегриране на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация (2021-2030), за периода 2026-2030 г., приложение към настоящата докладна записка.

Настоящият план определя и планира задачите и усилията на Община Вълчи дол, насочени към решаване на проблемите на ромската общност на територията ѝ.

Планът е неразделна част от Областната стратегия на Област Варна за интегриране на ромите и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация.

Предвид гореизложеното, предлагам на Вашето внимание следния проект за

РЕШЕНИЕ:

На основание чл.21, ал. 1, т. 12 от Закон за местното самоуправление и местната администрация, Общински съвет Вълчи дол,

РЕШИ:

1. Приема актуализирания План за действие на Община Вълчи дол в изпълнение на областната стратегия за интегриране на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация 2021-2030), за периода 2026-2030 г.

Вносител:
Калоян Цветков

Кмет на Община Вълчи дол

Съгласувал:

Богдана Стойчева

Главен юрисконсулт

Заличено на основание
чл.4, ал.1 от Регламент
/ЕС/2016/679

Заличено на основание
чл.4, ал.1 от Регламент
/ЕС/2016/679

Заличено на основание
чл.4, ал.1 от Регламент
/ЕС/2016/679

Изготвил:

Стилияна Иванова

Директор Дирекция „ИПХД“

ОБЩИНА ВЪЛЧИ ДОЛ

тел. +359 5131/2315; Факс +359 5131/3450
п.к. 9280, гр. Вълчи дол, пл. "Христо Ботев" №1; e-mail: oba@valchidol.bg

**ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ НА ОБЩИНА
ВЪЛЧИ ДОЛ В ИЗПЪЛНЕНИЕ НА
ОБЛАСТНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА
ИНТЕГРИРАНЕ НА БЪЛГАРСКИТЕ
ГРАЖДАНИ ОТ РОМСКИ ПРОИЗХОД
И ДРУГИ ГРАЖДАНИ В УЯЗВИМО
СОЦИАЛНО ПОЛОЖЕНИЕ,
ЖИВЕЕЩИ В СХОДНА НА РОМИТЕ
СИТУАЦИЯ (2021-2030)
ЗА ПЕРИОДА 2026 – 2030 Г.**

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Планът за действие на Община Вълчи дол за интегриране на ромите е изготвен в съответствие с Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите /2021-2030/, с Решение №278 от 5 май 2022 г., като се приема за период до 2030г. и е в пълен унисон с националните и областни стратегии за интегриране на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация.

Планът се ръководи от принципите на рамката на Европейския съюз за защита правата на човека, за съблюдаване на принципа за гарантиране на равни възможности за всички граждани и недопускане на дискриминация въз основа на различни признаци, включително и на признака етнически произход. Основна цел на Плана за действие е да се осигурят условия за равноправно интегриране на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение в обществения и икономическия живот в община Вълчи дол, чрез осигуряване на равни възможности и равен достъп до права, блага, стоки и услуги и подобряване на качеството на живот при спазване принципите на равнопоставеност и недискриминация.

Планът за действие на община Вълчи дол е разработен като отворен документ, който се актуализира, допълва и изменя на база регламентирани периодични анализи. Той има за цел да анализира, идентифицира и да планира дейностите в изпълнение на интеграционната политика, насочена към българските граждани от ромски произход.

II. АКТУАЛНО СЪСТОЯНИЕ НА РОМСКАТА ОБЩНОСТ В ОБЩИНА ВЪЛЧИ ДОЛ

Община Вълчи дол е една от 12-те общини в област Варна. Тя е на трето място по територия и на седмо място по население сред общините в областта. Урбанистичната структура се състои от 22 населени места, в т. ч. 1 град – административния център Вълчи дол и 21 села. В община Вълчи дол има демографска криза и през последните години тя се задълбочава. Влияние върху демографското развитие оказват световните и национални демографски процеси – намалена брачност и раждаемост, както и специфичните - увеличена смъртност и интензивна емиграция. В резултат на тези процеси населението на общината намалява и застарява ежегодно.

Таблица 1: Население в община Вълчи дол по пол и местоживееене към 2026 г.

	2026
Всичко	8407
Мъже	4285
Жени	4122
В града	2424
В селата	5983

Източник: Дирекция АПИО

По признака етническата принадлежност 61% от анкетираните жители на общината се самоопределят като българи, 9% като роми, 19% са се самоопределили като турци и 60 души са посочили друга етническа принадлежност. От всички анкетирани 11 % не са определили етническата си принадлежност.

Таблица 2: Население в община Вълчи дол по етническа принадлежност към 07.9.2021г.

общо	Лица, отговорили на въпроса за етническа принадлежност	Етническа група				Не желая да отговоря	Не се само определям
		българска	турска	ромска	друга		
7608	7608	4627	1438	666	60	758	59

Източник: Национален статистически институт

III. ПРЕГЛЕД НА ПРИОРИТЕТИТЕ В ОБЩИНА ВЪЛЧИ ДОЛ

В съответствие с Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите и във връзка с проблемите, които стоят за решаване в община Вълчи дол, приоритетите, по които ще се предприемат конкретни мерки и дейности са:

- Образование
- Здравеопазване
- Жилищни условия
- Заетост
- Върховенство на закона и недискриминация
- Култура и медии

ПРИОРИТЕТ 1: ОБРАЗОВАНИЕ

Конституцията на Република България дава право на всички български граждани на равен старт в образованието. Целта на този общински план е да осигури присъствието на децата от етническите малцинства в училище. Децата да бъдат образовани, за да отговарят на европейските изисквания на пазара на труда за добре квалифицирана работна сила. Това е важна предпоставка за приобщаване на пазара на труда, за повишаване на здравния статус и за подобряване на условията на живот на ромите. Училищната структура и мрежа в община Вълчи дол е съобразена с действащите законови и подзаконови документи и нормативи и с местните, държавни и европейски стратегии за развитие на образованието. На територията на Община Вълчи дол функционират 5 училища, в т. ч. 4 средищни училища, от които две са ОБУ, едно СУ, едно ОУ и една професионална гимназия:

- СУ „Васил Левски”, гр. Вълчи дол;
- ОБУ „Васил Левски”, с. Михалич;
- ОБУ „Свети Иван Рилски”, с. Червенци;
- ОУ „Климент Охридски”, с. Стефан Караджа;
- Професионална гимназия по земеделие и горско стопанство, с. Стефан Караджа.

През учебната 2024/2025 г. учениците и децата в учебните заведения на община Вълчи дол са 877 ученици. Педагогическият персонал в училищата е 100 учителя, а в детските градини 18.

Основен проблем е увеличаване на броя на безпричинните неизвинени отсъствия на учениците от ромски произход. Относителния дял на учениците от малцинствен произход спрямо общият им брой е около 58%, а на децата в детските градини 40%. Малка част от децата не започват обучение, налалял е и броят на учениците до 16 годишна възраст, които не са обхванати в учебно-възпитателния процес. Действащият Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в

задължителна предучилищна и училищна възраст води до намаляване на децата, които не посещават учебни заведения.

Основна причина за отпадане от образователния процес, може да се отбележи високият процент на трайно безработни лица сред родителите и невъзможността на същите, предвид липсата на доходи да осигурят успешно образование на децата си.

В СУ "Васил Левски", гр. Вълчи дол се обучават 334 ученици в паралелки от първи до дванадесети клас, самостоятелна и индивидуална форма на обучение - 20 ученика. Учениците от ромски произход са 150 или 44,9% от общия брой ученици. Класните ръководители провеждат разговори с родителите на учениците, застрашени от отпадане и разясняват необходимостта от образование. Провеждат се здравни беседи, канят се доброволци от Червен кръст, прожектират се филми с подходяща тематика. Ръководството на училището се старее в рамките на делегирания бюджет да осигури безплатна закуска на учениците от първи до четвърти клас, безплатен обяд на 46 ученици от социално слаби семейства, при които се наблюдава стремеж към образование. Училището работи по следните проекти „Всеки ученик ще бъде отличник“, „Успех за теб“, „Заедно в изкуството и спорта“, „Превенция и предотвратяване на тормоза и насилието и намаляване на агресията в училищата“, Проект „Изграждане на Училищен STEM център „Природни науки“, „Бъдеще заедно чрез образование“. Има сформирани групи СИП, в които учениците участват, съобразно интересите и желанията си, което допринася за интегриране на учениците от ромски произход. Като санкциониращи мерки се прилага спиране на социалните помощи, ако детето не посещава редовно училище.

В ОУ "Климент Охридски", с. Стефан Караджа броят на учениците е 73, от тях в самостоятелно обучение 1. Учениците самоопределили се като роми са 60; делът на учениците от ромски произход е 82%. Проектите които се реализират в училището са „Успех за теб“ и „Бъдеще заедно чрез образование“.

В ОБУ „Васил Левски“, с. Михалич, общия брой на учениците от 1 до 10 клас е 136, в това число самостоятелна форма на обучение са 14. Учениците от ромски произход са общо 136, или това са 100 %. Голяма е активността им в извън класните дейности по проект "Заедно в изкуствата и спорта", "Занимания по интереси", „Успех за теб“, „Изграждане на училищна STEM среда и високотехнологични оборудвани и свързани класни стаи“, „Бъдеще заедно чрез образование“.

В ОБУ „Свети Иван Рилски“, с. Червенци се обучават общо учениците 46 ученика. от 1 до 7 клас са. Учениците от ромски произход са 46 ученика, или това са 100 % от общия брой. Проектите които се реализират в училището са „Успех за теб“ и „Бъдеще заедно чрез образование“.

В професионалната гимназия по земеделие и горско стопанство, с. Стефан Караджа се обучават общо 103 ученика, от тях в самостоятелна форма на обучение 2 ученика. Учениците самоопределили се като роми са 85. Гимназията работи по Проект „Изграждане на училищна STEM среда и високотехнологични оборудвани и свързани класни стаи /ВОСКС/" и "Занимания по интереси",

Община Вълчи дол разполага с четири детски градини и два филиала, а една от тях има детска ясла:

- ДГ "Здравец", гр. Вълчи дол, с яслена група;
- ДГ "Звезда", с. Стефан Караджа с филиал в с. Червенци;
- ДГ "Слънце", с. Михалич с филиал в с. Есеница;
- ДГ "Надежда Крупская", с. Ген.Киселово.

В ДГ "Здравец", гр. Вълчи дол се обучават 101 деца, разпределени в пет градински и една яслена група. Децата от ромски произход са 31, които съставляват 30,69% от общия брой. Няма отпаднали деца. Детската градина реализира схема „Училищен плод“ „Училищно мляко“, Програма „Национална програма за развитие на образование –модул II външна площадка за обучение по ДБП –детски градини“ и програма „Спортен час на ММС за учебната 2025/2026г.“

В ДГ "Звезда", с. Стефан Караджа с филиал в с. Червенци броят на децата е 43. Голяма част 95% се самоопределят като турци. Проектите, които се реализират в детската градина са „Училищен плод“ и „Училищно мляко“

В ДГ "Слънце" - с. Михалич с филиал в с. Есеница броят на децата е 33 с 100% ромски произход. Детската градина реализира проектите „Училищен плод“ и „Училищно мляко“

В ЦДГ "Надежда Крупская" - с. Ген.Киселово се обучават 21 деца, 15 от които са от ромски произход – 71%. Детската градина реализира проектите „Училищен плод“ и „Училищно мляко“

ПРИОРИТЕТ 2: ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

По данни от РЗИ-Варна на територията на община Вълчи дол са регистрирани и работят 7 общопрактикуващи лекари, 3 общопрактикуващи лекари по дентална медицина и специалисти съответно - детски болести и кардиолог. Всички практикуващи медици, имат сключени договори с РЗОК. В поликлиниката в гр. Вълчи дол ежедневно работи специалист - лаборант.

Таблица 3: Лекари, регистрирани в община Вълчи дол:

<u>Практика</u>	<u>Д-р име</u>	<u>Кабинети населено място, брой</u>	<u>Специалист</u>
АИППМП Д-р Юлияна Луканова ЕТ	Юлияна Радева Луканова	гр.Вълчи дол -1 с.Караманите -1, с.Брестак-1	Общо практикуващ лекар
АИППМП Д-р Светлана Кирязова ЕТ	Светлана Методиева Кирязова	гр.Вълчи дол -1 с.Бояна -1	Общо практикуващ лекар
Д-р Иванка Йорданова АИППМП ЕТ	Иванка Костова Йорданова	гр.Вълчи дол -2 с.Брестак-1	Общо практикуващ лекар
АИППМП Д-р Стела Тодорова ЕТ	Стела Тодорова	с.Ст.Караджа -1, с. Червенци -1	Общо практикуващ лекар
АИППМП Д-р Л.Тодоров ЕООД	Любомир Димитров Тодоров	гр.Вълчи дол -1 с.Калоян -1, с.Есеница -1	Общо практикуващ лекар
АИППМП Д-р Мюрвет Ибрямова ЕТ	Мюрвет Хасанова Ибрямова	с.Генерал Киселово -1	Общо практикуващ лекар
АИППМП Д-р Наталия Симонска ЕТ	Наталия Радкова Симонска	с.Брестак-1,	Общо практикуващ лекар
АИППМПДМ Д-р Милица Тронкова ЕООД	Милица Георгиева Тронкова	гр.Вълчи дол -1	Общопрактикуващ лекар по дентална медицина
АИПППДМ д-р Беркай Мехмед ЕООД	Беркай Джюнейт Мехмед	гр.Вълчи дол -1	Общопрактикуващ лекар по дентална медицина
АИПППДМ д-р Ивелин Калашников	Ивелин Калашников	С. Генерал Киселово - 1	Общопрактикуващ лекар по дентална медицина
АИПСМП	Златинка Костадинова Желязкова	гр.Вълчи дол -1	Детски болести
АГПСМП „КАРДИОМЕД“ ЕООД	Тоня Христова	Гр. Вълчи дол – 1	Кардиолог

СДМЛ СТАТУС ЕООД		Гр. Вълчи дол – 1	Регистратор и Лаборант
---------------------	--	-------------------	---------------------------

В общината има функциониращ филиал за спешна помощ към Центъра за спешна медицинска помощ – Варна.

На територията на общината няма налични лечебни заведения за болнична помощ. Такава помощ на населението се оказва от Многопрофилна болница за активно лечение гр. Девня или лечебните заведения в гр. Варна, гр. Провадия и гр. Добрич. Община Вълчи дол се характеризира с голям дял здравно неосигурени лица. Наблюдава се тенденция за нарастване броя на учениците в ранна детска възраст с хипертонични заболявания, наднормено тегло и увредено зрение. Поради лошите битови условия и нездравословното хранене при част от децата с ромски произход се наблюдават и тенденция към нарастване на инфекциозните заболявания.

Здравословният начин на живот на младите хора става все по-проблемен. Употребата на алкохол, тютюнопушенето и употребата на наркотици, характерни за поколението се разпространяват, което налага създаване на възможности за получаване на специализирана консултация, при свободен и дискретен достъп. В тази насока работи Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни, функционираща към Община Вълчи дол. Налага се повишаване работата сред ромското население по следните направления:

1. Повишаване обхвата на имунизации при децата;
2. Здравно образование на майките за правилно отглеждане на децата;
3. Ранно обхващане на бременните, наблюдение по време на бременността, съвременна хоспитализация на родилките;
4. Разработване на програми за превенция на социално значими заболявания;
5. Провеждане на скринингови програми за ранна диагностика и своевременно им лечение. Прилагане на програми за семейно планиране и здравно образование за юноши и младежи (СПИН и болести предавани по полов път; прилагане на програми за превенция на употребата на наркотици);
6. Ранно формиране на социална и здравна култура сред ромското население за избягване на риска от наркомания, проституция, трафик и др.

ПРИОРИТЕТ 3: ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ

По данни на НСИ от преброяването към 07.09.2021 г. жилищните сгради в община Вълчи дол са 6374, а общият брой жилища е 6381. Полезната жилищна площ в общината е 297129 кв.м. Около 47% от жилищните сгради (3021 броя) са постоянно обитавани, 3360 са необитавани и/или се обитават сезонно. С обществена канализация са свързани 29% от обитаваните жилища във Вълчи дол, 9,9% са свързани с избени ями, 8,2% ползват септични ями, а 46,73% попивни ями. В 6,1% от жилищните сгради няма никакъв достъп до канализация и/или ями. В 22-те населени места на общината има 4258 домакинства и 2838 семейства, като средният брой членове на едно домакинство е 2,3 човека, а на едно семейство е 2,7 човека.

ПРИОРИТЕТ 4: ЗАЕТОСТ И СОЦИАЛНО ВКЛЮЧВАНЕ

Безработицата засяга в различна степен лицата в зависимост от тяхното образование. По-ниското ниво на образование, което почти винаги е свързано със слабата конкурентоспособност на пазара на труда и невъзможност да се отговори на изискванията на работодателите. Голям дял на безработни в общината се наблюдава сред ромското население. Основно те разчитат на социални помощи от държавата, което води и до социално изолация на общностите. За да се преодолее това явление, е необходимо създаване на работни места, което ще създаде условия за сигурност и пълноценност на всеки човек.

За 2025г. общият брой на регистрираните безработни лица е 471, от тях 158 са се самоопределили като роми - 33,55%.

Наблюдава се дефицит на квалифицирана работна ръка на регионално ниво и на подотраслово ниво. Несъответствието между предлаганите и търсените квалификации е

предимно в следните групи: незавършилите училище, млади хора, завършващи средно образование и тези без или с много ниско ниво на професионална квалификация. В същото време младите квалифицирани кадри предпочитат да пътуват и да работят в по-големите градове и напускат родните си места.

През 2025г. Община Вълчи дол активно се възползва от предоставените възможности на П „РЧР“ 2021-2027г. и от национални програми на МТСП. Устроените на работа роми в субсидирана заетост са 9 лица, а устроените на първичния пазар на труда 79 роми.

С изпълнението на проекти и програми се подпомага изпълнението на важни за общината и държавата дейности като намаляване на разходите за социални помощи, подобряване на условията на живот на населението на общината и не на последно място намаляване на безработицата, особено сред ромското население. Основната цел е осигуряване на заетост и социална интеграция на безработни лица, които са обект на месечно социално подпомагане. Тази цел се осъществява чрез разкриване на работни места – в общополезни дейности, както и повишаване на пригодността им за заетост, чрез усвояване на нови умения. Ниската квалификация на лицата от ромски произход, които можем да наемаме е най-големият проблем при намирането на работа, затова решаването на този проблем ще доведе до повишаване стандарта на живот на тези групи. Осигурената им заетост ще доведе до успешното им реализиране в бъдеще.

Основни дейности, по които ще продължава да се работи и за в бъдеще в Плана за действие на Община Вълчи дол в изпълнение на областната стратегия за интегриране на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация 2026-2030г. са:

- ✓ Осигуряване на заетост на уязвими групи, чрез обучение;
- ✓ Включване на нискообразовани и неквалифицирани граждани в пазара на труда.

През м. януари 2025 г. стартира предоставянето на социални услуги в Център за обществена подкрепа, гр. Вълчи дол, които се финансират от държавния бюджет.

Описание на социалната услуга:

В Център за обществена подкрепа се прилагат стандартите за качество на социалните услуги по чл.15 от Закона за социалните услуги (ЗСУ):

1.информирание и консултиране /като общодостъпна и като специализирана услуга/;

2. застъпничество и посредничество;

3. общностна работа;

4. терапия и рехабилитация;

5.обучение за придобиване на умения / като общодостъпна и като специализирана услуга/;

Екипът на ЦОП е в следния състав:

- Управител - 1 бр.

- Социален работник – 3 бр.

- Психолог – 1 бр.

- Педагог – 1 бр.

- Логопед – 1 бр.

- Хигиенист – 1 бр.

Методологията на предоставяните услуги в ЦОП – гр. Вълчи дол се базира на българското и международно законодателство за закрила на детето и подкрепа на семейството, водени от основния принцип – защита най-добрия интерес на детето. Услугите се адаптират съобразно потребностите на местната общност.

За периода 01.01.2025 год. – 31.12.2025 год. утвърдения капацитет на ЦОП – гр. Вълчи дол е 30 потребителя. Средно месечно са реализирани услуги за деца и техните семейства с издадени направления от отдел „Закрила на детето“ към Дирекция „Социално подпомагане“ Вълчи дол, както и самозаявили се потребители.

ПРИОРИТЕТ 5: ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ

Основната оперативна цел на всички европейски държави, включително и на Република България е насочена към гарантиране правата на гражданите, с акцент върху

жените и децата, защита на обществения ред, недопускане и противодействие на проявите на нетолерантност и на „език на омразата“. Рамката на Европейския съюз предвижда нов подход за решаване на проблема със значителното социално и икономическо изключване. Единственият начин за успешно интегриране на ромите е чрез обединяване на усилията, а от решаващо значение е също така да бъдат включени всички участници: институциите на ЕС, националните, регионалните и местните власти, гражданското общество и, разбира се, самите роми. Социалната профилактика на правонарушенията сред подрастващите остава основен приоритет в дейността на общинската комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

ПРИОРИТЕТ 6: КУЛТУРА И МЕДИИ

Културната и духовна дейност в община Вълчи дол е съсредоточена в 18 действащи читалища:

1. НЧ „Д. Благоев-1907“, гр. Вълчи дол;
2. НЧ „Наука-1907“, с. Щипско;
3. НЧ „Изгрев 1927“, с. Войводино;
4. НЧ „А. Златаров-1937“, с. Генерал Киселово;
5. НЧ „Светлина“, с. Бояна;
6. НЧ „Елин Пелин“, с. Оборище;
7. НЧ „Отец Паисий-1927“, с. Брестак;
8. НЧ „Зора-1928“, с. Караманите;
9. НЧ „Възраждане-1920“, с. Червенци;
10. НЧ „Просвета-2001“, с. Стефан Караджа;
11. НЧ „Христо Ботев-1929“, с. Изворник;
12. НЧ „Наука-1913“, с. Генерал Колево;
13. НЧ „Н. Вапцаров-1928“, с. Есеница;
14. НЧ „Христо Ботев 1920“, с. Калоян;
15. НЧ „Пробуда 1927“, с. Добротич;
16. НЧ „Просвета- 1926“, с. Михалич;
17. НЧ „Христо Ботев 1914“, с. Искър
18. НЧ „Христо Ботев 2020“ с. Метличина

Към тях действат 42 самодейни колективи, обединили над 400 самодейци. Това са танцови състави, певчески фолклорни групи, групи за автентичен фолклор и стари градски песни и др. Читалищата организират празниците на населените си места, участват в отбелязването на всички празници от Културният календар на общината. Ежегодно се ангажират с организацията и участието в общинските празници, на които се извяват всички самодейни колективи, включително и ромски. Най-голяма изява получават ромските таланти на 8 април-Международен ден на ромите, когато се прави общински преглед на ромските самодейни групи. Най-активни в дейностите в областта на културата и в изградените художествени състави са деца и ученици-роми. Ромските деца участват активно в културния живот на общината и обичат да се извяват.

За подобряване дейностите на Читалищата Община Вълчи дол реализира Проект „Основен ремонт за енергийно обновяване сградата на НЧ "Просвета - 1926 г.", с. Михалич“ на стойност 732 969,12 лв. – 374 761,16 евро финансиран по процедура BG-RRP-4.020 „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на публичен сграден фонд за административно обслужване, култура и спорт“ на Националния план за възстановяване и устойчивост.

Стимулирането на спортните прояви и мероприятията по физическо развитие на младите хора е приоритетна задача за ръководство на Община Вълчи дол. В общината се организират и провеждат ежегодно Общински спортни игри. Към момента с особени успехи се отличават спортовете футбол и волейбол. Голяма част от изявените спортисти са от ромски произход.

IV. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ НА ОБЩИНА ВЪЛЧИ ДОЛ В ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОБЛАСТНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА ИНТЕГРИРАНЕ НА БЪЛГАРСКИТЕ ГРАЖДАНИ ОТ РОМСКИ ПРОИЗХОД И ДРУГИ ГРАЖДАНИ В УЯЗВИМО СОЦИАЛНО ПОЛОЖЕНИЕ, ЖИВЕЕЩИ В СХОДНА НА РОМИТЕ СИТУАЦИЯ (2026-2030)

Приоритетни области на действие са:

- 1. ОБРАЗОВАНИЕ**
- 2. ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ**
- 3. ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ**
- 4. ЗАЕТОСТ И СОЦИАЛНО ВКЛЮЧВАНЕ**
- 5. ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ**
- 6. КУЛТУРА, СПОРТ И МЕДИИ**

Таблица 4. ПРИОРИТЕТ 1: ОБРАЗОВАНИЕ

Цели	Задачи	Дейности	Отговорна институция	Време и период	Финансиране	
					Източник	Индикатори
1. Гарантиране правото на равен достъп до качествено образование на всички ученици от етническите малцинства.	1.1. Намаляване броя на отпадналите от училище ученици от етническите малцинства	1.1.1. Осигуряване на целодневна организация на учебния процес с цел повишаване качеството на образование и компенсиране на пропуските в обучението. Реализация на проект „Бъдеще заедно чрез образование“.	Община, Директори на училища и детските градини	2026 г.-2030г.	Бюджети на училища Общински бюджет Средства по програми и проекти Национални и международни източници на финансиране	Брой ученици, обхванати в целодневна организация на учебния процес
		1.1.2. Подпомагане на социално слаби ученици от етническите малцинства, които продължават обучението си в средни училища	Община, Директори на училища	2026 г.-2030г.	в рамките на училищните бюджети Общински бюджет Средства по програми и проекти	Брой подпомогнати ученици
2. Ограмотяване на неграмотни и малограмотни от етническите	2.1. Осигуряване на инструменти в системата на училищното	2.1.1. Установяване на факторите, водещи до преждевременно	Община, Училища	2026 г.-2030г.		Брой обхванати

малцинства	образование	отпадане	Учебните заведения	2026 г.- 2030г.		Брой изготвени програми и обхванати деца
	2.2. Осигуряване на редовна посещаемост и задържане в училищата чрез изготвяне на индивидуални програми за деца, застрашени от отпадане;	2.2.1. Разработване на програми. Реализация на проект „Бъдеще заедно чрез образование“.				
3. Прилагане на разнообразни форми и програми за работа с младежи по проекти и включване в извънкласни форми в училищата на ученици от ромски произход – клубове по интереси, скаутски групи и спортни секции.	3.1. Подобряване на различните модели на образование	3.1.1. Създаване на програми с цел реинтегриране на ромите 3.1.2. Изпълнение на проект „Бъдеще заедно – чрез образование“ (2021–2027) Програма „Всеки ученик може да бъде отличник“	Общинска администрация, МКБППМН, в сътрудничество с директорите на детските градини и училища	2026 г.- 2030г.	Програма „Образование“ 2021–2027. Републикански бюджет, Общински бюджет, Национални и международни източници на финансиране	Брой одобрени проекти, извънкласни прояви и обхванати деца

Таблица 5. ПРИОРИТЕТ 2: ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

Цели	Задачи	Дейности	Отговорна институция	Времеви период	Финансиране	
					Източник	Индикатори
1. Намаляване на детската смъртност.	1.1. Ранна регистрация на бременните и наблюдение по време на бременността	1.1.1. Обхващане на бременните до четвъртия месец, консултации с акушер-гинеколог	Медицински ециалисти, здравни медиатори	2026 г.- 2030г.	Брой обхванати бременни от етническите малцинства до четвъртия месец	
	1.2. Намаляване на бременността в юношеска възраст	1.2.1. Провеждане на беседи с подрастващите млади хора и техните родители за начините за предпазване от нежелана бременност	Здравни медиатори; здравни работници в училищата;	2026 г.- 2030г.	Брой проведени беседи	Републикански бюджет, Общински бюджет, Проекти, финансирани от СКФ на ЕС, Национални и международни източници на финансиране
2. Подобряване здравната помощ на децата в предучилищна възраст.	2.1. Издирване на деца от ромски произход без личен лекар и разясняване на родителите за възможността от достъп до личен лекар.		Здравни медиатори;	2026 г.- 2030г.	Брой проведени срещи с родители на деца без личен лекар	
	2.2. Повишаване на обхвата с имунизации по	2.2.1. Провеждане на беседи с младите майки за значението	Здравни медиатори; здравни	2026 г.- 2030г.	Брой проведени беседи	

	националния имунизационен календар	на имунизациите.	работници в училищата			
	2.3. Редовно провеждане на профилактични прегледи за съответната възрастова група	2.3.1. Провеждане на профилактични прегледи в училища	Здравни медиатори	2026 г.-2030г.		Брой проведени профилактични прегледи
3. Подобряване на профилактичните прегледи сред ромското население.	3.1. Провеждане на ранна диагностика за артериална хипертония, сърдечно-съдови заболявания, белодробни заболявания, захарен диабет	3.1.1. Провеждане редица срещи с ромското население за изясняване на опасните болести	Здравни медиатори	2026 г.-2030г.	Републикански бюджет, Общински бюджет, Проекти, финансирани от СКФ на ЕС, Национални и международни източници на финансиране	Брой проведени срещи
	3.2. Превенция и контрол на ХИВ и сексуално предавани инфекции сред уязвими ромски общности	3.2.1. Анонимно и безопасно изследване на ХИВ и сексуално предавани инфекции	Здравни медиатори	2026 г.-2030г.	Републикански бюджет, Общински бюджет, Проекти, финансирани от СКФ на ЕС, Национални и международни източници на финансиране	Брой изследвани лица от етнически малцинства
4. Прилагане на разнообразни форми и програми за работа с младежи по проекти за повишаване на здравната	4.1. Подобряване на здравната култура и здравна превенция.		Общинска администрация, МКБППМН, в сътрудничество с здравните работници от	2026 г.-2030г.	Републикански бюджет, Общински бюджет, Национални и международни източници на финансиране	Брой обхванати лица от етническите малцинства

култура и здравна превенция.			детските градини и училища и ОПЛ, здравни медиатори			
------------------------------	--	--	---	--	--	--

Таблица 6. ПРИОРИТЕТ 3: ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ

Цели	Задачи	Дейности	Отговорна институция	Времеви период	Финансиране	
					Източник	Индикатори
1. Подобряване на жилищните условия, включително и на прилежащата техническа инфраструктура	1.1. Подобряване на жилищните условия в районите с ромско население	1.1.1. Благоустрояване на детски площадки в населени места с население от малцинствени групи, където има училище или детска градина /в зависимост от одобрените проекти/	Община Вълчи дол НПО	2026 г.- 2030г.	Републикански бюджет, Общински бюджет, Проекти, финансирани от СКФ на ЕС, Национални и международни източници на финансиране	Брой построени детски площадки Брой деца, посещаващи площадките
2. Изготвяне на проекти за ремонт и рехабилитация на пътната мрежа за улесняване на комуникациите между населените места с			Община Вълчи дол	2026 г.- 2030г.	Републикански бюджет, Общински бюджет, Проекти, финансирани от СКФ на ЕС, Национални и международни източници на финансиране	Рехабилитация на IV класна пътна мрежа

предимно ромско население с общинския и областните центрове.							
--	--	--	--	--	--	--	--

Таблица 7. ПРИОРИТЕТ 4: ЗАЕТОСТ И СОЦИАЛНО ВКЛЮЧВАНЕ

Цели	Задачи	Дейности	Отговорна институция	Времени период	Финансиране	
					Източник	Индикатори
1. Подобряване на достъпа на ромите до пазара на труда и повишаване на дела на заетите сред тях	1.1. Осигуряване на равен достъп до пазара на труда	1.1.2. Наемане за работа на лица, принадлежащи към ромското малцинство, според образованието и квалификацията им.	Дирекция „Бюро по труда”, Община Вълчи дол,	2026 г.- 2030г.	Републикански бюджет, Общински бюджет, Проекти, финансирани от СКФ на ЕС, Национални и международни източници на финансиране рЧР	Брой наети лица
2. Прилагане на разнообразни форми и програми за работа с младежи по проекти за разкриване на нови работни	2.1. Разкриване на нови работни места и възможности за социално включване	2.1.1. Подкрепа за превенция и преодоляване на социално изключване, реализиране на права, подобряване качеството на	Център за обществена подкрепа, Дирекция „Бюро по труда”, Община Вълчи дол,	2026 г.- 2030г.	Републикански бюджет, Общински бюджет, Национални и международни източници на финансиране	Брой наети лица

места и социално включване по ОП	живот				
----------------------------------	-------	--	--	--	--

Таблица 8. ПРИОРИТЕТ 5: ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ

Цели	Задачи	Дейности	Отговорна институция	Времеви период	Финансиране	
					Източник	Индикатори
1. Гарантиране правата на гражданите, с акцент върху жените и децата, защита на обществения ред, недопускане и противодействие на проявите на нетолерантност	1.1. Подобряване на ефективността на работа на полицейски служители в мултиетническа среда при спазване на стандартите по правата на човека.		Община Вълчи дол Комисия за обществен ред и сигурност УП Вълчи дол	2026 г.- 2030г.	Републикански бюджет Общински бюджет	Брой полицейски служители обучени да работят в мултиетническа среда. Брой беседи в ромските квартали

	1. 2. Обучение по права на човека и права на детето в училище		Община Вълчи дол УП Вълчи дол Училища	2026 г.- 2030г.	Републикански бюджет Общински бюджет	Брой обучени лица. Брой проведени обучения
	1.3. . Подпомагане на дейността на МКБППМН	1.3.1 . Провеждане на разяснителна и информационна кампания съвместно с НПО, работещи за интеграция на ромите	Община Вълчи дол УП Вълчи дол Училища, МКБППМН	2026 г.- 2030г	Републикански бюджет Общински бюджет	Брой обхванати лица и разрешени случаи
2. Прилагане на разнообразни форми за недопускане на дискриминация	2.1. Гарантиране на правата на гражданите и недискриминация		Комисия за защита на детето Община Вълчи дол	2026 г.- 2030г	Републикански бюджет, Общински бюджет, Национални и международни източници на финансиране	Брой обхванати лица

Таблица 9. ПРИОРИТЕТ 6: КУЛТУРА, СПОРТ И МЕДИИ

Цели	Задачи	Дейности	Отговорна институция	Времеви период	Финансиране	
					Източник	Индикатори
1. Разработване и реализиране на програми и проекти за културна и социална интеграция на ромите на общинско ниво	1.1. Създаване на условия за равен достъп на ромската общност до социалния и културен живот на общината		Община Вълчи дол, Читалища, Училища	2026 г.- 2030г	Републикански бюджет, Общински бюджет, Национални и международни източници на финансиране	Брой реализирани проекти Брой обхванати лица
2. Съхраняване, развитие и популяризиране на специфичната култура на ромската общност като част от българската национална култура.	2.1 Създаване на условия за развитие на традиционната ромска култура	2.1.1. Създаване на специализирани читалищни форми (кръжоци, клубове по интереси, любителски формации и др.) за развитие и насърчаване на ромското творчество	Читалищата	2026 г.- 2030г	Републикански бюджет, Общински бюджет, Проекти, финансирани от СКФ на ЕС, Национални и международни източници на финансиране	Брой създадени форми на работа
3. Включване на ромския празник в културния календар на общината и отразяването му в общинския вестник.			Община Вълчи дол, Читалища	2026 г.- 2030г	Общински бюджет	Отбелязване на празника по населени места и в общинския център

V. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Повишена здравна и екологична култура на учениците и младите хора в ромската общност;
- Намалена безработица сред малцинствата;
- Подобряване на жилищните условия на целевата група;

В края на периода на плана за действие се стремим да постигнем:

- Устойчивост на процеса за интеграция;
- Обхващане на всички подлежащи на задължително обучение;
- Повишено качеството на образование на децата от ромския етнос;
- Увеличаване броя на завършилите начално образование;
- Увеличаване на посещаемостта на учебните часове от учениците, застрашени от отпадане;
- Ограничаване броя на отпадналите ученици;
- Намаляване на неграмотността сред 18 – 25 годишните млади хора;
- Своевременна хоспитализация на родилките в лечебно заведение;
- Намаляване на ранните раждания и намаляване на родствените бракове с минимум;
- Намаляване броя на необхванатите и подлежащи на имунизация деца от ромския етнос;
- Повишаване осведомеността сред ромите относно превенция на заболявания и имунопрофилактиката;
- Повишаване на екологичната култура на учениците и младите хора в районите с компактно ромско население;
- Подобен достъп на лицата от етнически малцинства до здравни и профилактични услуги;
- Съхранена културна идентичност на малцинствените общности;
- Утвърдена обществена структура за подпомагане на интеграцията и подобряване на диалога между местната власт и ромската общност.

VI. УПРАВЛЕНИЕ И МОНИТОРИНГ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

Управлението на изпълнението на Плана за действие на Община Вълчи дол в изпълнение на областната стратегия за интегриране на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация (2014-2020) ще се осъществява от общинска администрация, съгласно Заповед на Кмета на Община Вълчи дол.

Мониторингът се осъществява чрез систематично събиране и анализиране на информация, както и съгласуване на мерките по плановия документ. Община Вълчи дол ще включи заинтересованите страни в осъществяването на оценката и наблюдението.

VII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Изпълнението на Плана за действие за интегриране на ромите на Община Вълчи дол, изисква мобилизация на отговорните институции и Неправителствени организации, имащи отношение към работата, свързана с ромското приобщаване и социализация. Планът е изготвен в съответствие с Европейски и Национални стратегически документи за интегриране на ромската общност, като специфична и неделима част от българската нация. Планът има за цел повишаването на образователния, социално-икономическия, здравния и жилищния статус на ромите до нивата на статуса на мнозинството от българските граждани. Интеграцията на ромите ще доведе до развитие и модернизация на ромската общност, постигането на което ще направи българското общество по-справедливо и проспериращо.